

## Soạn văn bài Thuốc (Lỗ Tấn) - Ngữ văn lớp 12

**Câu 1.** Hình tượng chiếc bánh bao tẩm máu người mang ý nghĩa gì ?

**Trả lời:**

- Nghĩa thực: là một phương thuốc chữa bệnh => độc hại, gợi liên tưởng đến việc người ăn thịt người.
- Nghĩa biểu tượng: chiếc bánh bao là biểu tượng cho sự u mê, tăm tối và mê tín, dị đoan của những người Trung Quốc giai đoạn đó.

**Câu 2.** Hình tượng người cách mạng Hạ Du hiện lên như thế nào? Qua cuộc bàn luận trong quán trà về Hạ Du, Lỗ Tấn muốn nói lên điều gì ?

**Trả lời:**

### **\* Hình tượng người cách mạng Hạ Du**

- Hạ Du không được miêu tả trực tiếp, chỉ được nói tới qua một số chi tiết: đó là một thanh niên tuổi mới đôi mươi, nhà nghèo, có một mẹ già, có bản lĩnh cao cường (trước khi chết còn rũ cái ngục làm cách mạng).
- Có hai chi tiết ám ảnh liên quan đến hình tượng người cách mạng Hạ Du: Máu của anh được lão Thuyên dùng tẩm bánh bao để chữa bệnh lao cho con trai (một quan niệm rất lạc hậu), và chi tiết vòng hoa lặng lẽ, bí mật của ai đó đã cắm trên mộ người thanh niên cách mạng.
- Thái độ của tác giả đối với Hạ Du là thái độ ngợi ca, trân trọng (đối lập với thái độ phê phán, vạch ra "căn bệnh quốc dân" đối với những người dân bình thường xung quanh Hạ Du).

### **\* Ý nghĩa cuộc bàn luận trong quán trà**

- Chủ đề bàn luận những người trong quán trà của lão Hoa trước hết là công hiệu của "thứ thuốc đặc biệt" - chiếc bánh bao tẩm máu người.
- Từ việc bàn về công hiệu của chiếc bánh bao tẩm máu Hạ Du chuyển sang bàn về nhân vật Hạ Du là diễn biến tự nhiên, hợp lí.
- Người tham gia bàn luận tán thưởng rất đông song phát ngôn chủ yếu vẫn là tên đao phủ Cả Khang, ngoài ra còn một người có tên kèm theo đặc điểm (cậu Năm gù) và hai người chỉ có đặc điểm: ("người đầu hoa râu", "anh chàng hai mươi tuổi").

Qua những lời bàn luận ấy, Lỗ Tấn đã cho thấy:

- + Sự lạc hậu của dân chúng Trung Quốc đương thời.
- + Lòng yêu nước nhưng vẫn còn xa rời quần chúng của những người chiến sĩ cách mạng.

**Câu 3.** Không gian nghệ thuật của truyện là tù hãm, ảm mốc, bế tắc, nhưng thời gian thì có tiến triển. Từ mùa thu "trăm quyết" đến mùa xuân "thanh minh" đã thể hiện mạch suy tư lạc quan của tác giả. Tìm hiểu ý nghĩa của hình ảnh vòng hoa trên mộ Hạ Du.

**Trả lời:**

**\* Không gian, thời gian nghệ thuật trong truyện:**

Câu chuyện xảy ra trong hai buổi sớm vào hai mùa:

- Buổi sáng đầu tiên có ba cảnh: cảnh sáng tinh mơ đi mua bánh bao tẩm máu người, cảnh pháp trường và cảnh cho con ăn bánh, cảnh quán trà... Ba cảnh gần như liên tục, diễn ra trong mùa thu lạnh lẽo. Buổi cảnh quán trà và đường phố là nơi tụ tập của nhiều loại người, do đó hình dung được dư luận và ý thức xã hội.

- Buổi sáng cuối cùng là vào dịp tết thanh minh - mùa xuân tảo mộ. Mùa thu lá rụng, mùa xuân đâm chồi nảy lộc, gieo mầm.

**\* Ý nghĩa của hình ảnh vòng hoa trên mộ Hạ Du:**

- Có thể xem vòng hoa là cực đối lập của "chiếc bánh bao tẩm máu". Phủ định vị thuốc là chiếc bánh bao tẩm máu, tác giả mơ ước tìm kiếm một vị thuốc mới - chữa được cả những bệnh tật về tinh thần cho toàn xã hội với điều kiện tiên quyết là mọi người người phải giác ngộ cách mạng, phải hiểu rõ "ý nghĩa của sự hi sinh" của những người cách mạng.

- Với chi tiết vòng hoa trên mộ Hạ Du, chủ đề tư tưởng tác phẩm mới được thể hiện trọn vẹn, nhờ đó mà không khí của truyện vốn rất u buồn, tăm tối nhưng điều mà tác giả đưa đến cho người đọc không phải tư tưởng bi quan.

## **LUYỆN TẬP**

**Câu 1.** Hãy nêu ý nghĩa của các chi tiết: nghĩa địa người chết chém bên trái, nghĩa địa người chết bệnh, chết nghèo bên phải, chia cắt bởi một con đường mòn?

**Trả lời:**

- Đây là một vấn đề thuộc quan niệm lạc hậu của người dân đương thời, nhưng theo Lỗ Tấn đó cũng chính là căn bệnh quốc dân của người Trung Quốc.

- Con đường thể hiện sự lạc hậu trong nhận thức về lẽ phải, là giới hạn phân cấp của xã hội, là cách thức biểu thị thái độ của xã hội.

**Câu 2.** Câu nói của bà mẹ trước vòng hoa trên nấm mộ Hạ Du: "*Thế này là thế nào?*" có ý nghĩa gì?

**Trả lời:**

Câu nói của bà mẹ trước vòng hoa trên nấm mộ Hạ Du: "*Thế này là thế nào?*" vừa thể hiện sự ngạc nhiên, bàng hoàng, sững sốt, xót xa cho nỗi oan khuất trong cái chết của con mình vừa ẩn giấu một niềm vui vì có người hiểu con mình (chứng cứ là liền sau đó bà mới gào khóc, rồi lại khẩn cầu cho con qua chứng nghiệm). Hiện tượng đó cho thấy đã có biểu hiện của sự giác ngộ trong số những người dân địa phương, và hứa hẹn sự giác ngộ cho mọi người trong một ngày không xa. Qua câu hỏi ấy, tác giả cũng muốn loé lên một tia hi vọng đối với sự hi sinh bất tử của người cách mạng.